

B
KİTAPÇIK TÜRÜ

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

8. SINIF 1. DÖNEM
TÜRKÇE DERSİ
MERKEZİ ORTAK SINAVI
25 KASIM 2015 Saat: 09.00

Adı ve Soyadı : .....
Sınıfı : .....
Öğrenci Numarası : .....

SORU SAYISI : 20
SINAV SÜRESİ : 40 Dakika

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Sınıf öğrenci yoklama listesinde belirtilen sınıfta ve sıra numarasında oturunuz.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz.
3. Kitapçık türünü cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. Cevap kâğıdı üzerindeki kodlamaları kurşun kalemle yapınız.

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE
KİTAPÇIĞIN ARKA KAPAĞINDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

TÜRKÇE

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kağıdına işaretleyiniz.

1. Yayınevimizin - - - kitapları arasında geçmişimizdeki derin bir yaraya parmak basan bu eser var.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki-lerden hangisi getirilirse cümle farklı bir anlam kazanır?

- A) öne çıkan
- B) kalbe dokunan
- C) göze çarpan
- D) dikkat çeken

2. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelime-lerden hangisi karşısında verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

	Cümle	Anlam
A)	Elimde eğitim konu-suna <u>dokunan</u> bir yazı var.	İlişkin, ilgili olmak, değinmek
B)	Ben bir dostta önce güven ve saygı <u>ararım</u> .	Önem verip istemek
C)	Havanın kararmasıyla caddedeki kalabalık <u>dağılmaya</u> başladı.	Birliği, beraberliği bozulmak
D)	Teklifimi kabul etme-yeceğini daha o gün <u>anlamıştım</u> .	Birinin duygularını, istek ve düşüncelerini sezebilmek

3. Sanatçılığın pek çok zor tarafı var. Fakat son günlerde zihnimi kurcalayan bir başka noktası da kendini tekrar etmek gibi bir yanının olması.

Altı çizili deyim bu metne kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Canını sıkamak
- B) Sürekli düşündürmek
- C) Çok üzülme
- D) Kararsız bırakmak

4. (I) Şile'den taşınma hazırlığı devam ederken bugün bazı kitapları, dergileri evde yer yok diye başkalarına gönderdim. (II) İlk öğretmenlik yılımdan hatta lise yıllarımdan bugüne kadar biriktirdiğim gazete sayfalarını, okul evraklarını, ders defterlerimi imha ettim. (III) Resmen hafızamın bir kısmını oluşturan kayıtları yok ettim. (IV) Nasıl bir duygu içinde bunları yaptığımı bilmiyorum.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde sebep-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

5. Yazar, "Çanakkale Mahşeri" adlı kitabıyla romancı olarak tarihe bakışta yeni bir çığır açtı. Kurmaca kahraman ve olaylar yerine sadece tarihî gerçeklerden yola çıkarak bir eser ortaya koydu. Bu eser ülke çapında büyük ilgi gördü, defalarca baskısı yapıldı.

Bu metin aşağıdaki yazı türlerinden hangisine örnek gösterilir?

- A) Günlük
- B) Anı
- C) Biyografi
- D) Eleştiri

6. (I) Sıcak temmuz güneşi, Ömer Dayı'nın alnındaki terleri çoğaltıyordu. (II) Ömer Dayı, sabahtan beri tarlasında buğday yoluyordu. (III) Elindeki orağa güneş vurdukça ışığı gözlelerini kamaştırıyordu. (IV) Arada sırada öfkelenerek doğruluyor, bıkkın bir şekilde geriniyor ve belini kütürdetiyordu.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi öznel bir nitelik taşır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.

7. Cebeci İstasyonu'nda bir tren Nefes nefese soluyordu. Gerilmiş bir keman teli gibiydik. Ankara Kalesi'nde bir eski çalar saat Bilmem kaç vuruşuyordu.

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Konuşturma
B) Benzetme
C) Mecaz
D) Kişileştirme

8. Geçmiş yüzyıllar öncesine dayanan ve toplam kırk sekiz taşla oynanan zekâ oyunu "mangala" yenilenmiş yüzüyle meraklılarına sesleniyor. Araştırmalar, mangalanın Orta Asya'dan beri yaygın olarak oynandığı, Osmanlı zamanında da varlığını sürdürdüğü ve sosyal ortamlarda önemli bir vakit geçirme aracı olduğunu ortaya koyuyor. Mangala, 2009'da Kültür Bakanlığı tarafından zekâ ve strateji oyunu olarak tescil edildi.

Bu metinde "mangala" oyunuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eskiden toplumsal hayatın bir parçası olduğuna
B) Yenilenerek meraklılarına sunulduğuna
C) Özellikle gençler tarafından rağbet gördüğüne
D) Tarihinin çok eskilere dayandığına

9. Çocuğunuzun istediği oyuncuğın ya da almak istediğiniz bavulun Çin malı olmama olasılığı çok düşük. Çünkü Çin'den Anadolu'ya uzanan tarihî İpek Yolu'nda, ipek ve baharatın yerini artık çok ucuz olması nedeniyle oyuncaklar, elektronik cihazlar, müzik aletleri ve spor malzemeleri aldı. Türkiye'ye ithal edilen her 100 oyuncak ve bavulun 92'si Çin'den geliyor.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Çin'den çok ürün alınmasının sebebi nedir?
B) Çin'den ithal edilen ürünler kaliteli midir?
C) İpek Yolu ticaret ürünlerinde değişiklik olmuş mudur?
D) Çin'den en çok hangi ürünler ithal edilmektedir?

10. I. Aynı salonda daha güzel eserler sergileniyor ama hiçbirinde “Mona Lisa” kadar izdiham yaşanmıyor. Kim olduğu bile bilinmeyen bir kadının resmini mümkün olduğu kadar yakından görebilmek için herkes büyük bir çaba harcıyor.
- II. Uzmanların bazıları ressamın kendisini kadın kimliğiyle resmettiğini söylerken, kimileri de Leonardo Da Vinci’nin hiçbir model kullanmadığını, bunun yerine hayâlindeki bir kadını resmettiğini düşünüyor.
- III. Paris’teki Louvre Müzesinin bir salonunda kalın bir cam vitrinin arkasında sergilenen “Mona Lisa” tablosunu her yıl milyonlarca ziyaretçi büyük bir hayranlıkla izliyor.

Bu paragraflarla mantık akışına göre bir metin oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) II - I - III   B) II - III - I
C) III - I - II   D) III - II - I

11. Zaman zaman çevrenizdeki çocukların, kesinlikle sonu gelmeyecekmiş gibi görünen, birbirinden tuhaf sorularına tesadüf etmişsinizdir. Beş altı yaşlarında olan çocukları şöyle bir düşünün, ne çok soru sorarlar çevrelerinde olup bitenleri anlamak için: “Bu ne, niye, ama neden, nasıl, ne zaman?” Sabırla cevap verirsiniz ve tam bittiğini sandığınız anda başa dönerler: “Bu ne, niye vb.?” Çünkü - - - -

Bu metinde boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) soruların tamamı birbirinin aynısıdır.
B) sorular hayatı ve dünyayı öğrenmelerine yardımcı olur.
C) soru sormak çocuklar için eğlenceli bir uğraştır.
D) çocuklar sorularıyla büyüklerini bıktırırlar.

12. Küçük kuş, kafesin içindeyken mutsuzdu. Kaçıp kurtulmak istedi. Kaçıncaya dek akla kararı seçti. Havalandı. Bulutlara doğru süzülerek yükseldi. Hem üzgündü hem dalgındı. Nereye gittiğini bilmiyordu. Yalnız dokunaklı dokunaklı ötüyordu. O böyle öttükçe bütün kuşlar çevresinde toplanıyordu.

Bu metnin dil ve anlatım özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Genellikle kısa cümleler kullanılmıştır.
B) Kolay anlaşılır bir dili vardır.
C) Örneklerden yararlanılmıştır.
D) Deyime yer verilmiştir.

13. 1. Metin

Çayırlar geniş ovalardır. Yeryüzünün çeyreğinden fazlasını çayırlar oluşturur. Az yağış alması nedeniyle küçük otlar yetişir. Bu alanlar antilop ve zebra gibi yiyecek ortamı sağlar.

2. Metin

Yeryüzünün üçte ikisinden fazlasını okyanuslar oluşturur. Su altı yaşamının en çeşitli olduğu bölgeler sıcak ve sığ sulardır. Bu güzel su bahçeleri balık, sünger ve deniz kabuklusu kaynar.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biri değildir?

- A) Karşılaştırmaya yer vermiş olmaları
B) Bilgi vermek için yazılmaları
C) Doğadan bahsetmeleri
D) Sayısal verilerden yararlanmaları

14. Ticarete kâr ve zarar hanesi diye bir terim kullanılır. Bunu bir an için dilimize de uyarlamaya çalışalım. Dilimizde ne gibi kazançlarımız, ne gibi kayıplarımız olduğu araştırılmaya değer. Bu dil yüzyıllar boyunca nasıl örülmüş, çağın şartlarına göre ne gibi dönüşümleri gerçekleştirmiş ve bir ara nasıl çözülmüş, daha sonra kendini nasıl yenilemiş, özleşmiş, tekrar yabancılaşmaya başlamış? “Emgek” kelimesinden “zahmet”e, “eziyet”e ve son olarak “emek”e nasıl dönüşmüş? “Takat”tan “dayanma gücü”ne, “başarım”a, ardından “performans”a nasıl geçilmiş?

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dilimizin gelişim ve değişim süreci
B) Dilimizdeki yabancılaşmanın nedenleri
C) Dilimizin kazanç hanesine yazılan kelimeler
D) Dilimizde karşılığı olmayan kelimeler

15. Halk hikâyelerinde ilk olarak hikâyeye konu olan bir olay gerçekleşir. Sonra bu olay sözlü gelenek içinde kuşaktan kuşağa aktarılır. Bu aktarmalarda, hikâyeyi anlatanlar bazı bölümlerine türkülerini de dâhil ederler. Daha sonra âşıklar (saz şairleri, halk şairleri) bu hikâyeleri belli bir sıraya göre yeniden düzenleyerek halka açık yerlerde saz eşliğinde anlatırlar. Böylece son şeklini alan halk hikâyeleri, yazıya geçirilerek unutulmaktan kurtarılmış olur.

Bu metin halk hikâyeleriyle ilgili aşağıdaki sorulardan hangisine cevap vermek amacıyla yazılmıştır?

- A) Ortaya çıkmasında âşıkların rolü var mıdır?
B) Diğer metin türleriyle ilişkisi bulunur mu?
C) Hangi konular ele alınmıştır?
D) Oluşum süreci nasıldır?

16. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili kelime grubu cümlenin öznesi değildir?

- A) Pazartesi sabahı bütün ev halkı bahçeye çıkmıştı.
B) Mezuniyet fotoğrafları odamdaki masanın üzerindeydi.
C) Görevliler parktaki hayvanları tek tek muayene etti.
D) Lambanın titrek ışığı küçük odayı aydınlatıyordu.

17. (I) Bambular daha çok tropikal bölgelerde yaşayan çiçekli bitkilerdir. (II) Bambuların bazı türleri çok hızlı büyür. (III) Öyle ki günde bir metre kadar uzayanları vardır. (IV) Bu bitkiler genellikle yıllarca büyüyüp geliştikten sonra çiçek açar.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

18. Sesin nerde kaldı, her günkü sesin Unutulmuş güzel şarkılar için

Bu dizelerdeki fiilimsinin türce özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bir yer var, biliyorum
Her şeyi söylemek mümkün
B) Yıllardır görmediğimiz kentin
Yürümüşük anısıyla eski cumbalı evlerin
C) Niçin oyun biterken en sonra hatırlanır
Hatıralarımızın en tatlı oyunları
D) Kaç gündür gözlerimi bile kırpmadan
Yağmur altında bir şehre bakıyorum

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) Gençler, davranışınızdan dolayı sizi kutluyorum.
- B) Arkadaşlar, yarın sabah erkenden bizde toplanıyoruz.
- C) Çocuklar, bilgisayarın başından hiç ayrılmıyor.
- D) Güzel kardeşim, biraz söz dinle.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanışı yoktur?

- A) Bu soruyu Hasan beye sormuştu.
- B) Çocuklar el ele tutuşup Mogan gölünü gezdi.
- C) Raftan "Ayaşlı ve Kiracıları" Romanını alıp okumaya başladı.
- D) Akşam "Diyar Diyar Anadolu" programını izlemişlerdi.

TEST BİTTİ.
CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

SINAV BAŞLAMADAN AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ

1. Öğrenciler, sınav kurallarına ve salon görevlilerinin tüm uyarılarına uymak zorundadırlar.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılmayacak durumdaysa sınav görevlilerine bildirin.
3. Sınav başladıktan sonra öğrencilerin salon görevlileri ve birbirleri ile konuşmaları, kalem, silgi vb. şeyleri istemeleri yasaktır.
4. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını yıpratmadan temizce siliniz ve yeni cevabınızı kodlayınız.
5. Cevap kâğıdınızı silinmeyen bir kalemle imzalayınız.
6. Cevaplarınızı, cevap kâğıdındaki ilgili soru numarasını dikkate alarak yuvarlağın dışına taşırmadan kodlayınız.
7. Soru kitapçığının sayfalarını kontrol ediniz, baskı hatası var ise değiştirilmesini sağlayınız.
8. Soru kitapçığı üzerinde yapıлып cevap kâğıdına işaretlenmeyen cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.
9. Soru kitapçığının içindeki boş alanları çözümlerinizi için kullanabilirsiniz.
10. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz.
11. Cevabını bilmediğiniz sorular üzerinde fazla zaman kaybetmeden diğer sorulara geçiniz. Zamanınız kalırsa bu sorulara daha sonra dönebilirsiniz.
12. Sınav puanınızın hesaplanmasında sadece doğru cevaplarınız dikkate alınacaktır.
13. Sınav bitiminde, soru kitapçığı ve cevap kâğıdını salon görevlilerine teslim ediniz.
14. Sınav sırasında sözlük, hesap makinesi, saat fonksiyonu dışında özellikleri bulunan saat veya çağrı cihazı, cep telefonu, telsiz, radyo ve bilgisayar özelliği bulunan elektronik cihazları yanınızda bulundurmanız halinde sınavınız geçersiz sayılacaktır.
15. Cevap kâğıdınızı sınav süresince hiçbir öğrencinin göremeyeceği şekilde önünüzde bulundurunuz.
16. Sınavınızın değerlendirilmesi aşamasında, toplu kopya tespiti veya başka adayın sınav evrakını kullanmanız durumunda sınavınız geçersiz sayılacaktır.
17. Soruları ve sorulara verdiğiniz cevapları kaydetmeyiniz, hiçbir şekilde dışarı çıkarmayınız.
18. Sınav süresince dışarı çıkılmayacaktır.
19. Sınav evraklarını teslim etmeyenlerin sınavı geçersiz sayılacaktır.

SINAV GÖREVLİLERİNCE SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE ÖĞRENCİLERE YAPILACAK SON UYARI

- Soracağınız bir şey var mı? Varsa, şimdi sorunuz.
- Sınav başladıktan sonra sorularınıza cevap verilmeyecektir.
- Başlama zilini bekleyiniz.

Hepinize başarılar dileriz.

(Sınav görevlisi başlama ve bitiş saatini tahtaya yazacaktır.)

Bu kitapçığın her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, kitapçığın tamamının veya bir kısmının Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar, doğabilecek cezai sorumluluğu ve kitapçığın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

**25 KASIM 2015 TARİHİNDE YAPILAN 8. SINIF I. DÖNEM
TÜRKÇE DERSİ MERKEZİ ORTAK SINAVI
“B” KİTAPÇIĞI CEVAP ANAHTARI**

TÜRKÇE

---

1. B
2. C
3. B
4. A
5. D
6. D
7. A
8. C
9. B
10. C
11. B
12. C
13. A
14. A
15. D
16. C
17. B
18. B
19. C
20. D